

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznaila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v ponedeljek 11. maja 1885.

Letnik XIII.

Kmetom v pomoč.

Piše Ivan Belec.

O zemljiškem dolgu.

(Dalje.)

Toraj bi take obligacije kaj radi povsod kupovali, posebno, če pomislimo, da bi bile take obligacije najbolj zavarovano premoženje, ker bi za nje garantiralo (dobro stalo) dotično zemljišče s popolno svojo vrednostjo in ob enem bi za nje garantirala tudi dežela. Tedaj bi upniki, katerih tirjatve ne presežejo prve polovice zemljiške vrednosti, ne bili kar nič prikrajšani.

Kaj bi bilo pa z upniki, ki so v drugi polovici zemljiške vrednosti intabulirani, to je, tisti upniki, ki bi pri eksekutivni prodaji najbrže nekaj ali pa še vse zgubili? Dobivali bi obresti po štiri od sto od zadolženega kmeta. Ako bi pa kmet ne hotel ali ne mogel plačevati teh obresti, bi se pa zemljišče djalo v sekvester in sekvester bi potem plačeval obresti, ki bi se zategadel morebiti nekoliko znižale. Kadar bi se pa, da rabimo prejšnji zgled, na prvem mestu intabulirana dva tisoč toliko povrnila ali amortizirala, da bi ostal od dveh tisoč le en tisoč, bi pa oni tisoč, ki je na drugem mestu intabuliran, prišel na prvo mesto in upnik bi dobil zanj obligacijo, ktero bi kaj lahko prodal. In kadar bi se zopet en tisoč amortiziral, bi zavod prevzel zadnji dolg in izdal zanj obligacijo. Tedaj bi upniki, ki so v drugi polovici zemljiške vrednosti intabulirani, akoravno je njih posojilo komaj dve tretjini ali še le eno tretjino vredno, nič ne zgubili; le na povračilo ali na izplačevanje kapitala bi morali nekaj let čakati in sem ter tje v par neugodnih slučajih bi nekaj manj obresti dobivali.

Mogoče bi pa tudi bilo, da bi zavod za ves dolg, ki ne presega zemljiške vrednosti naenkrat izdal obligacije in sicer (da zopet rabimo prejšnji izgled) za prva dva tisoč po štiri od sto, za tretji tisoč pa tri od sto in za četrti tisoč po dva od sto. Dolžnik bi pa plačeval pri davkarji od prvih dveh tisoč po 4 odstotke za obresti in po 1 za povračilo, od tretjega tisoča po 3 za obresti in 1 za povračilo, in od četrtega tisoča po 2 za obresti in 1 za povračilo.

Po tem načinu bi se zelo zadolženi kmet prej rešil dolga, upniki bi pa tudi ne bili nič poškodovani. Upniki, ki so intabulirani v prvi polovici zemljiške vrednosti, bi dobivali po štiri odstotke in obligacije bi lahko po toliko prodajali, kolikor bi bilo na njih zapisanega. Upniki, ki so v drugi polovici zemljiške vrednosti intabulirani, bi, ko bi ne bili zadovoljni z obrestmi po tri ali dva od sto, mogli prodati svoje obligacije, se vé nekoliko ali pa skoraj polovico ceneje, kakor bi bilo na njih zapisano. Tretji tisoč (da rabimo zopet prejšnji izgled) ima zdaj komaj dve tretjini vrednosti, obligacija po tri od sto bi se pa vendar nekoliko dražje prodala. Četrti tisoč ima zdaj komaj tretjino vrednosti, obligacija pa po dva od sto, bi se pa vendar več kot za polovico, tedaj več kot za 500 mogla prodati.

Morebiti bi se dala ta dva načina tudi skleniti, namreč, da bi upniki druge in tretje vrste dobivali sploh obresti po štiri od sto, ako bi pa hoteli imeti kapital, bi se jim pa dale obligacije po tri ali dva od sto.

Videli smo toraj, da se zemljiški dolg dá odpraviti. Zdaj nastane vprašanje, ima li država (oziroma dežela) pravico tlako in desetino odkupiti? Ima pravico, kakor je imela pravico tlako in desetino odkupiti. Sme li država kmetom spremeniti visokoobrestne dolge v manj obrestne? Sme, kakor sme svoje dolge spreminjati (konvertirati).

Komu bi odkupovanje (oziroma odkup) zemljiškega dolga koristilo?

Koristilo bi kmetom, ker bi prvič veliko manj obresti plačevali. Zdaj plačujejo počez najmanj po 6 %, ker so v nekaterih krajih, kakor smo videli, obresti čez 12 %; potem bi pa plačevali po pet ali pa še le po štiri od sto. Drugič bi se jim kapital nikdar ne odpovedal; koliko preglavic in stroškov jim pa zdaj dostikrat dela odpoved. In tretjič bi dobro vedeli, da se jim obresti ne morejo zvišati, in koliko pomaga pri gospodarstvu, če se stroški natančno poznajo.

S tem zemljiško-odveznim zavodom bi se moral združiti rentni ali kreditni zavod, ki bi dajal kmetom potrebni kredit. Kredit bi se, se ve da, moral veliko bolj naglo povračevati ali amortizovati kot zemljiški dolg.

Odkupovanje zemljiških dolgov bi koristilo upnikom. Dobivali bi res manje obresti, namreč po 4 % ali Ljubljanska branilnica tudi ne daje večjih. Zato bi pa imeli popolno varnost za svoj kapital, med tem ko zdaj upniki prve vrste nimajo popolne varnosti in upniki tretje vrste še celó nikakoršne varnosti.

Odkupovanje bi koristilo državi, ker bi dobila kmete, ki bi bili zadovoljni in ki bi tudi davke lažje plačevali. In pri tem bi država ali dežela ne napravila niti krajevarja dolga; dosti bi bilo, da bi garantirala in pomagala. Cenitev zemljišč in dolgov, odkupovanje, pobiranje obresti in povračil bi pač nekaj stalo; a mi mislimo, da bi država te stroške brez pomisla mogla prevzeti, ker bi si z vtrjenim kmetiskim stanom toliko pridobila. In ko bi se ti stroški tudi na dolžnike obesili, bi vendar preveč ne težili; 1/4 % provizije bi zadostovalo, to se pravi, da bi kmet mesto 5 gold. plačeval 5 gold. 25 kr.

Ponovimo še enkrat: ako se zemljiški dolg ne odpravi, se bo naša domovina spremenila v puščavo in naši kmetje v sužnje; zemljiški dolg se tedaj mora odpraviti. Videli smo, da se dá ta dolg prav po pošten poti odpraviti, zategadel tirjajmo to brez prenehanja toliko časa, dokler se ne odpravi.

Kdaj so prišli Slovani v srednjo Evropo?

To vprašanje se sedaj razpravlja jako silno v historičnih in arheoloških krogih. Že Palacký pravi, da so Slovani v pradavnih dobah, kamor zgodovina ne more seči, bivali v Evropi, na historično pozorišče pa še le v 5. stoletju vstopili. Po tem se ravna vse naše zgodovine in že učenec 4. in 5. razreda ljudske šole sprejemlje iz učiteljevih ust vest, da so 500 let po Kr. prišli Slovani na Česko ali pri nas na Slovensko. Ta stvar je bila tako rekoč historična neovrgljiva resnica, ktere pobotje bo stalo mnogo boja slovanskih arheologov z nemškimi. Dokazi, ktere navaja Olomuški arheolog, dr. J. Wankel v svojem spisu „Prispevky ku historii Slovanů v Evropě“ za novo misel, da so namreč Slovani že za časa Odršenikovega in morda tudi

LISTEK.

Beseda o napakah pri vzgoji.

Drugo pismo.

(Konec.)

Vem, da sem zadnjikrat, opisovaje nekatere napake Vaše hčere, Vam, gospa, povedal kakšno neprijetno in grenko besedo. Zategadel hočem Vam v Vašo in Vaše hčerke tolažbo danes nekaj besed spregovoriti o možkih napakah.

No, če je ženska koketna in gizdava, to že še gre; nasmehljamo se malo, pa vendar pregledujemo, včasih to ženski spol celó izgovarja, če pripada vsa taka koketost dotične osebe nekako k njeni osebnosti. Če je koketost nežnega spola še tako nedolžna, se navadno prišteva častilakomnosti, kar mu, se vé, moramo tudi odpustiti; kaj ne, čast. bralka? Vsaj ženske se le iz tega namena tako obnašate, da svetu dopadete — in tega Vam tudi ne štejem v zlo. Možu nasprotno, zastopniku močnega spola, ta-

kega očitnega ravnanja in takega negalantnega bahanja ne smemo dopustiti in mu tega tudi ne odpustiti. . . . Prava koketa umé učinke doseči, slehernega človeka za-se pridobiti, celó prestole vtihtapiti, kakor zgodovina uči; ona zamore s svojim kretanjem vse očarati — pa tudi vse omrziti. Vedite, gospa, koketen mož je pa oduren in — smešen. Narava mu ni podelila darú, enacega ženski, ki jo po zunanosti kinča in povzdiguje nad njim, kajti le v zunanosti tiči prava koketost. In vendar je dandanes toliko koketih mož, gospa, Vam odkritosrečno povem, preveč jih je. Celó v svetovni zgodovini se nam naštevajo. Krvoželjni cesar Neron je svojo golobučnost pokrival z lavorovimi listi, da je s tem v gledališčih vzbujal na-se večjo pozornost? Heliogabal se je oblačil v ženska oblačila — iz same nespametne koketosti. Kralja Encija so na begu izdali njegovi lepi, rumenkasto-kodrasti lasje, ker jih ni hotel iz same nečimernosti postriči. Alfonzij Daudet je moral zarad čudnih, levovi grivi podobnih las pustiti vplivno službo. Mari ni tudi junak s svojo sivo suknjo in z majhnim klobukom na glavi pri

Austerlicu (Napoleon I.) bil nekako koketen? To-bačnica Friderika Velikega in korporalova palica pruskega vojaškega kralja nas tudi spominja na koketost. Gospa! allonge (alons') Ludovika XIV., kakor železna kapa Kromvelova — in če gremo za več tisoč let nazaj, najdemo med starimi Grki moža Alcibijada z luknjastim plaščem — ni vse to možka koketost? In ni bil pes tega grškega državnika, o katerem se je takrat mnogo govorilo, podoben Bismarkovemu tirasu, o katerem se je pred kratkim toliko po časopisih pisalo? To so malenkostne slabosti velicij mož, o katerih pa ne smemo veliko govoriti.

Vse drugače je, kar se tiče koketosti pri manj vplivnih in mladih možeh. Gospa, podajva se ob nedeljah in praznikih nekoliko na kako dobro obiskovano sprehajališče ter opazujva mladi možki svet. Tam najdeva polno tako rekoč rojenih gizdalinov in mnogo ženskam podobnih koketih mladenčev. Le pogledjte tam na klopi sedečega golobradca, kako v enomer popravlja svojo pisano ovratnico, da bi s tem mimo gredočim bolj dopadal. Že iz tega lahko spoznamo njegove osebne lastnosti, ki nam duševne

davno pred njim v srednji Evropi prebivali, so temeljiti. Po tej misli bi prešli iz zgodovine Suebi, Markomani, Kvadije in drugi narodi germanskega plemena in cela zgodovina Avstrije in Nemškega bi dobila novo lice. Saj to stiskanje naroda od naroda, kakor se danes mladeži prodaje, ti selilni eksperimenti z narodi in narodiči germanskega rodu litovskega, slovanskega in zopet galskega preveč naznačujejo svoj metodični začetek v glavi katerega si bodi zgodovinarja, ki ni imel pri rokah dovoljnega gradiva in si ni znal pomagati v teh dobah ter se je tako opomogel, kolikor se je dalo.

Dr. Wankel se sklicuje vzlasti na spomenike, starožitnosti slovanske, ktere so našli okoli starih gradov in selišč. Gomile, stare ustrojbe in stari materijal, ki so ga našli v Lužicah, vse to priča, da je narod slovanski že v praveku se vzgojeval v raznih rečeh, vzgojeval in gojil označiteljno umetnost, vzraslo na njegovih tleh, kar je potrebovalo cela stoletja. V razvalinah in ostankih onih starih časov nahajamo včasih stvar, ki nas sili, da si jo mislim v neprimerno stari dobi. V razvalini pri Bičji-skali so našli staro kovišče, kjer so se kovinske stvari delale vzlasti iz bronu. To so spomini stare bronzove ali železne dobe, ki je doma nastala. Nekaj podobnega se vsak čas najde na Moravskem, koder Muzejno društvo skoraj čudeže dela (pri Slatenicah). Stare tkanine, pletenje, šivane stvari, s kratka, ženska ročna dela, katerih imamo mnogo, nam je zopet dokaz, da so bili Slovani na na višji stopinji olake, nego si sami mislimo. Če pomislimo, da so tedaj proste žene iz ljudstva taka dela dovrševale, bodemo morali olako svojih prednikov više postaviti, kakor „kulturo“ hvalisanih zapadnih narodov. Ornamenti, okrasitve gomil, bronovih del in cirilske črke na duhovenskih oblačilih, kakoršne se še danes šivajo pri vseh slovanskih narodih, bodisi vzhodnih ali zapadnih, imajo krasne načrte in tudi sorodna imena prepričajo vsakega protivnika o oliki starih Slovanov.

Na Vratislavskem zboru je vlani dobro povedal profesor Kazimir Szula, da ta olika, ktero vidimo pri Slovanih v prvem srednjem veku, ni vzrastla v nekoliko stoletjih pri narodu, ki je bil naseljen med neolikanimi surovimi rodovi, marveč se je morala polagoma razvijati. Do sedaj se je mislilo, da je lastna olika Slovanov nemogoča in vsaka lepotija, ki se je sploh našla na Slovanskem, se je takoj razglasila, da je vzrastla na italijanskih tleh. Konečno pride doba, ko stari predsodki zginejo pred novimi preiskavami in najdbami.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. maja.

Notranje dežele.

Volitve volilnih mož so pred durmi. Ker se take le na šest let ponavljajo, menda ne bo odveč, ako o teh volitvah besedico spregovorimo. Razpisujejo jih okrajna glavarstva, ktera na podlagi poslednjega ljudskega štetja vsaki občini število volilnih mož določijo. Na 500 volilcev določi se jeden volilni mož; kar je manj kakor 500 prebivalcev pri ostanku splošne razdelitve, vzame se za polno število. Volitev volilnih mož vrši se v domači županiji, kjer župan

in naravne solnčnate in senčnate strani predstavljajo. „Zunanost znači človeka — to je staro neovrgljivo pravilo!“

Kmalu srečava družega — povsem prvemu — podobnega gizdalina, ki nosi po obeh straneh noter do tilnika viseče kodraste lase, okolu vratu pa modro-svilnato ovratnico, ktera se že od daleč blišči; njegovi ospičeni čevlji z jako čudno zakrivljenimi petami in krasno palčico v rokah, ktero v eno mēr po zraku suče, nas že na dvajset stopinj daleč opozarja: Zdaj-le imamo pravega koketega mladenčca pred seboj.

Gotovo poznate gospode, ki vso svojo skrb obračajo na svoje obuvale; drugi imajo zopet mnogo opravila z nohtmi na svojih rokah; še več pa imajo posla s svojimi mlečnobelimi dlakicami, — brkicami pod nosom, sem mislil reči. Mladi vojaški častniki včasih porabijo za same rokavice več, kakor n. pr. kakšna revna družina za vse domače potrebe. Tudi se nekteri tako oblačijo, da v noši celó prekosé mlade še le iz šole stopivše devojčice. — Vem, da ste že sami opazili pri nekterih gospodih, ki se jim bliščijo na zapetnicah velikanske, kuhinjskim krožnikom podobne gumbi; ali pa strašanske urne verižice, ki

prostor določijo in imajo pravico voliti vsi avstrijski državljani moškega spola, ki so po 24 let stari. Ženske in mladoletni ne volijo. Število volilcev je neomejeno in volijo ustno svoje volilne može, ki morajo v dotični občini domovinsko pravico imeti. Kdor dobi več kakor polovico glasov je za volilnega moža izvoljen. Nekdaj, ko nas so še nemški strahovi preganjali, so bile te volitve kolikor toliko zanimive, ker so bile temelj vsem poznejšim izidom in imajo po Štajarskem in Primorji še dandanes svoj velik pomen. Pri obilnem številu kandidatov pa tudi pri nas, posebno po Dolenjskem in Notranjskem, ne bodo brez pomena.

„Divide et impera“ poznali so to vodilo že Rimljani, pa tudi današnji nemško-liberalci se ga ne sramujejo. „Domoljub“ *Schönerer* si ga je celó na svoj volilni oklic zapisal. Ni sicer rekel, da bi se morala Avstrija na kosce razbiti, toda razvidi se ta namen njegov takoj iz poziva, da se mora z Madjari vpeljati namesto sedanjega dualizma čisto osebná zveza (personalna unija.) Vsled te raztrgale bi se med Avstrijo in Ogrsko vse vezi, kar jih še skupno imamo, kakor so: vojska, finance itd. ter bi med obema državama ne bilo druge zveze, kakor edino le presvitla oseba vladarjeva. Kakor hitro bi se to zgodilo, skrbeli bi Nemci takoj, da pridejo na vrhunc, kjer bi zopet Slované tlačili. Da ji je to resnica, kaže v ravno tistem oklicu konečni poziv na vse somišljake, da naj mož ob možu pridejo na bojišče proti skupnim zatiralcem vsega nemškega, proti Slovanom. Zopet toraj stara pesem „vom fürstenson und dem Prügelknaben“. Ker se mi le branimo, in si po moči zavarujemo lica proti klofutam nemških rok, očitajo nam, da jih napadamo. Ker se borimo za našo narodnost, pravijo, da jih zatiramo; ker nam je naš močnik ljubši (žgancev smo se zaradi slabih časov že odvadili,) kakor ponujane obrane kosti od nemške mize, trdijo, da se jim krivica godi! Človek, ki ima le količkaj sreča v sebi, se bo veselil, vidoč, da si je sosed opomogel; le zavidljivost, grda zavidljivost mu tega ne privoščí. Da se pa nekoliko v lepšem svitu pokaže, pa vpíje: zatirani smo! Gospodovati hočejo, nič, kot neomejeno gospodovati. Da bi pa to dosegli, hočejo Avstrijo tako dolgo deliti in razkosavati ter posamične kosove, kakor so Galicija in Dalmacija, kjer Nemcev ni, razun priseljenih, odmetavati, da bi konečno večino in s tisto pa zopet gospodstvo v roke dobili. To in nič drugega odmeva iz vseh volilnih oklicev liberalne nemške stranke.

V **hrvaškem deželtnem zboru** zbirajo se že zopet črni politični oblaki, iz katerih bode treskalo, da bo groza! Na dnevnem redu imajo izvanredni budget in v tistem je vstavljena svota 100.000 gld., ki se je porabila za vdušitev vpóra 1883. Mazzura je vprašal, kako je ta tirjatev nastala, na kar ban pravi, da je vojno ministerstvo ogerski vladi izročilo račun o stroških, ki so jih povzročili vojaki na Hrvaško poslani. Kraljevega potrjenja ta nastavek sicer še nima, vendar pravi ban, da ga bo zadobil, kadar se bo sprejel izvanredni budget. Na to izjavila se je opozicija, da se ne bo daljših obravnáv vdeleževala. Menda so danes pričeli podrobno razpravo o izvanrednem budgetu in se je nadjati silno razburjenih sej, kjer se bo izvestno zopet nekoliko poslancev za toliko in toliko časa izključilo.

Splošna bēda, ki je po **Furlanskem** še posebno občutljiva, ondašnje prebivalce k marsikteremu obupnemu koraku sili. Najbolj nesrečen med vsemi je pa korak, ki ga zapeljani prebivalci Goriške in Gradišanske napravijo iz starega v novi svet. Vse h krati hoče v Ameriko! Ko bi vendar ljudje brali, kar se jim o tem piše, da ne v Ameriko, bi se morda še ta ali oni obvaroval nesreče, tako jih pa na stotine vanjo zagazi. Motili bi se pa, ko bi mislili, da je izselovanje v Ameriko le po našem Primorji nalezljivo postalo, o kaj še! Cela Avstrija boleha na tem! Dokaz temu so številke, ogromne

nas spominjajo na vozne verige. Najgrje se pa meni zdí (ne vém, če tudi Vam ka-li gospa?), ako možki nosijo po več milimetrov dolge nohte . . . Taki koketi možje imajo še posebno veliko dela s svojimi naočniki. — Skoro neverjetno — a resnično je, da mladi ljudje večkrat nosijo očale, ki jih prav nič ne potrebujejo. In res se nahaja med možkim svetom veliko taci, ki mislijo, da so lepši, interesantnejši, in kdo vedi kakšni še, ako nataknejo očale na nos. Gospá, koliko nepotrebnega dela imajo taki ljudje s svojimi prisiljenimi naočniki, si lahko sami mislite! Toda nekterim še to ni dovolj! Marsikteri vporablja razne dišave, da na plesiščih, v gledališčih in sploh povsodi tam, kjer koli z nežnim spolom pridejo v dotiko, diše, kakor kakšen cvetlični vrt meseča maja, mogoče da tudi smrdijo. Ne vém, je li prav, da so tudi take vrste ljudje na svetu. Saj popolno so nepridni. — S tem listom sem Vas menda zadovoljil — in upam, da niste več hudi na-me, kar sem Vam v prvem listu očital zastran pomanjkljivosti v vzgoji svoje hčerke. Zdravstujte!

številke tistih, ki so šli v novi svet sreče iskat. V prvem četrtletji tega leta se je iz Avstrije v Ameriko 23.557 oseb preselilo. 680 od teh so se povrnil nazaj kot — berači, ki so ali premalo denarja imeli, da bi bili ondi pošteno živeti zamogli in jih zaradi tega Amerikanci niso več sprejeti hotli, ali pa niso bili zadosti trdnega zdravja. Taki reveži so skoraj vse svoje imetje zavozili in so sedaj berači v pravem pomenu besede, čež mero nesrečni med nami, vendar pa jih še silno zavidajo in srečne imenujejo tisti njihovi tovariši, ki so se še nekoliko poprej v Ameriko podali, ter ondi ostali. Se vé, da niso dobili, česar so iskali. Tisti vsega pomilovanja vredni ljudje se lačni in bolehní po Nevjorški okolici vlačijo, kakor jesenska megla brez vetra, kajti zaslužek je tudi v Ameriki od dne do dne slabši živež pa vedno dražji. — Da bi toraj Furlanci ne zagazili v enako nesrečo, jih gosposka svári, preden jim potni list podpiše, kajti v Ameriki sedaj nobenega več ne sprejmejo, kdor nima zadosti premoženja, s katerim bi tudi v Evropi dobro živel in pa kdor ni tako trdnega zdravja, da bi lahko hraste sekal. Preveč imajo ondi že revščine nakopičene ter se bojé, da bi jim znala danes ali jutri nevarna postati. Ako se že kdo seliti hoče, seli naj se v Bosno. Ondi je svet dober, lesa je veliko, zemlja po ceni in pa jezika je vsak Slovenec hitro zmožen. Lahom ondi ne vgaja toliko, ker ravno jezika ne umejo.

Vnanje države.

Tricarski shod je menda že zagotovljen, če tudi ga vladni dementi zanikajo. Ob tej priložnosti zmenila se bodeta tudi knez Bismark in Giers, kako postopati, če bi v Dardanelah danes ali jutri kak boj utegnil nastati.

Mir je za nekaj časa zopet na političnem površji, kljubu temu so pa **Angleži** in **Rus** na boj pripravljata, kakor bi se že jutri zgrabití mislila. Zakaj tako? Samo zato, ker se nič prav ne vé, kako se bo čez noč svet o Afganistanu zasukal. Angleži silno grdo prodirajoče Ruse v osrednji Aziji gledajo, ker se jim nevarni zdé, silno nevarni zaradi Indije. Nič ni toraj bolj naravnega, kakor ravno bodoča vojska med Rusom in Angležem, ki je le še od časa odvisna. To vedó Rusi, to vedó tudi Angleži, in zaradi tega skrbno in vstrajno oboroževanje. Poleg tega so pa Angleži tudi jako predrzni, ter se je nedavno Salisbury v parlamentu oglašil, da če bo ravno treba, Angleška s svojim brodomjem v srednjem morji ne bo nikakih kolekovanih prošenj vlagala za prost prevoz preko Dardanel, ker bi jo dotična Pariška določba v tem slučaju jako malo brigala, temveč bi si prevoz skozi Dardanele, če treba s silo prisvojila. Čakaj malo, misli si pri tem Avstrija, ter Turčiji zažuga, ako bi se ona bodi si z denarjem, z lepimi besedami ali pa s topovi pretrapiti dala ter bi Angležem prevoz v črno morje dovolila, je od tistega trenutka tudi pogodba gledé Bosne in Hercegovine ničeva, ter ste obe zasedeni deželi popolnoma lastnina Avstrije. Da bi Rus v tem slučaju tudi ne miroval, temveč bi Balkanske narode nad Turka spustil, smo že omenili nedavno. Turku bi se toraj godilo, kakor obstreljeni in preganjani divjačini in poginiti bi moral.

Mahdi je dobil svojega moža! Večkrat čulo se je že o nekem novem sleparji, ki trdi, da je on pravi Mahdi, dosedanji Mohamed Ahmed pa le njegov predhodnik, nek pripravljavec na njegov prihod. Prehodil je proseč božje dari, skoraj ves Sudan in je ljudi proti Mahdiju šuntal, ob enem pa tudi Mahdiju sporočil, da naj mu takoj vse mesta in pokrajine izroči, kar jih je priboril. Mahdi pa pravi, da to ne gré, kajti v izročilu se čuje, da bode prehodnik pravega Mahdija vladal po krajih z mečem priborjenih trikrat sedem let in potem še le prišel bo pravi Mahdi; toraj ta še ne more pravi biti. Ob enem dal je povelje Darfurskemu namestniku, da naj gré sleparja z 6000 možmi v Kordofan preganjat. Namestnik je pa z veliko težavo le 800 mož skupaj spravil, s kterimi je jel novemu Mahdiju od ene, stari Mahdi pa od druge strani pritiskati. Koljejo se sedaj Mohamedanci sami med seboj po Kordofanu, tako, da se kri kar v potokih cedi, pravi poročilo. Vsled tega je nastala ondi tudi silna dragina, ker si nobena karavana v tiste kraje z živžem ne upa in so ljudje prisiljeni že kamele klati in jesti.

Afrika, do sedaj najbolj zanemarjen in zapuščen del starega sveta, prišla je dandanes na dnevni red, kakor je bila svoje dni Amerika. Od vseh strani so se je oprijeli in vsak se trudi kolikor mogoče dobička iz taiste si pridobiti. Obkoljena je okoli in okoli od Evropejcev, le osredju njenemu so do sedaj prizanašali; dokler jim ga ni Stanley odprl ob Kongu. To je nova doba v afrikanski zgodovini. Druga, tej enaka, ki bo pa prej ko ne še bolj važna za svetovno trgovino, ji bode pa takrat napočila, kedar se bode vllil prvi morski tok iz Gabeške luke iztočno od Tunisa ležeče po novem prekopu 150 milj dolgem na osušene pokrajine, bivša jezera južno od Algirja in Tunisa proti puščavi Zahari. Iz začetka so mislili to silno in grozno puščavo napolniti z morjem; toda prepričali so se pozneje, da bi bilo pač skoraj nemogoče delo, ker je svet po Zahari preveč gorat. Francozi se bodo poprijeli tega dela, ker mislijo svojo trgovino po onih krajih razširiti. Ranjki francoski polkovnik

Roudaire izdelal je bil za ta prekop že načrt. 900 štirjaskih milj same puščave bi se dalo na ta način pod vodo spraviti, po kateri se bode potem blago prevažalo. Ali ne le trgovina, tudi obnebje se bo po napravi tega umetnega morja po Algeriji in Tunisu zdatno zboljšalo, ker se bo precej ohladilo; ob enem bo pa umetno morje nekaka stena divjim rodovom afrikanskim, kateri sedaj iz sosednjih pokrajin v Alger in Tunis na rop zahajajo. Načrt je pregledal tudi znani Lesseps, ter se je jako pohvalno o njem izrazil. „Nobenih gorá nam ne bo treba prodirati, rekel je menda, in prav lahko bomo puščavo spremenili v rodovitno vrt.“ S tem namreč, da mislijo ondi umetno morje napraviti, privabili bodo v one kraje več vlažnosti, s katero bodo rodovitnost zemlje povišali. Da se bo nameravano podjetje vresničilo, je prav verjetno, ker se odločni podjetnik Lesseps zanj zanima in kjer je ta mož kaj v roke vzel, je tisto povsod izpeljal. Prej ko ne, se bodo pa dela še le tedaj lotili, kedar bo Panamski prekop dovršen.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 10. maja. (Volitvene zadeve). V sobotni številki „Slovenčev“ nekdo z Notranjskega pretresuje, ktere poslanca naj bi pri prihodnji volitvi 28. t. m. mi Notranjci v državni zbor volili ter memo družega omenja, da se ponuja za poslanca tudi g. Jakob Hren, deželne sodnije svetovalec v Celovcu. Kolikor je nam znano, se ta velečenjeni gospod in odlični domoljub Notranjecem ni vsiljeval za kandidata, — samó „Slov. Narod“ je v enem svojih dopisov v volitvenih zadevah tudi njega imenoval, — dasiravno bi smeli biti Notranjci popolnoma zadovoljni, ako bi imeli g. Jakopa Hrena, ki je sam po rodu Notranjec, iz Begunj pri Cirknici domá, za svojega zastopnika v zbornici poslancev na Dunaju. A Notranjci se držimo pri volitvi 28. t. m. zopet svojega prejšnjega, vrlega poslanca, g. Obreze, ki nas je vedno krepko zastopal in boril se za naš blagor in naše pravice! Da smo ž njim zadovoljni, smo pokazali sijajno pri lanskí volitvi, pri kateri smo ga z ogromno večino glasov volili tudi za deželnega poslanca. Ker je toraj g. Obreza v dveh zastopih delegat Notranjske, in hoče tudi še v prihodnje ud drž. zbora biti zahteva politična zrelost in doslednost, da zopet zanj oddamo svoje glasove. Tudi iz hvaležnosti smo ga dolžni voliti, ker v marsičem se je za nas potegoval, pa tudi žrtvoval. Res, da vleče državni poslanec vsaki dan 10 gld. plače, a za posestnika, obrtnika in trgovca, kakor je g. Obreza, je to mnogokrat več škode kakor dobička. Toraj Notranjci ostanimo vsekako pri svojem dosedanjemu poslanci, g. Obrezi.

Iz Trsta, 9. maja. „Brez boja ni zmage — ni nič“; to je stari prigovor ter dokazujejo razna cesarstva in kraljestva, ktera so si priborila velikanska posestva po vsem svetu. Nemec poje: „Mein Vaterland muss grösser sein“, enako Anglež in druge države. Avstrija, ktera ima najugodnejšo lego za pomorsko trgovino, da jo zavidajo marsiktere druge vlade zarač Trsta, ni storila v svojem času, ko se je brez truda kaj pridobiti dalo na inozemstvu, ničesar. Da je pa tudi v našem ministerstvu kolonialna politika pognala svoj kal, to je več kot gotovo, če tudi je še vse le uradna tajnost. Trezni politik pa, ki zasleduje razne misije in mu je tudi iz prijateljskih krogov kaj znano, lahko reče, da bode tudi Avstrija do tega morala priti, da bode imela svoje inozemske naselbine. Vzrokov je toliko, da bi človek pole papirja lahko popisal.

Volilni boj je pri nas že po vsi črti; merijo se čete, robato in fineje strelivo se rabi sploh. Tudi kaka granata počí včasih na kako irredentovsko svojat. „Cikorijski“ so zdaj v modi. Njih garda, ki se rekrutira iz šnopsarjev in pestopačev, ja „colona volute“. Pa ta leteča četa provzroči marsikak dogodek, ne gré pa nikdar v boj, le kadar ima „Edinost“ zbor, obklada nas vselej s psokami. Ti ljudje prežijo na posamične Slovence; ako kje dobé kacega mirnega nič slabega slutečega, plane jih po 7 in po 12 junaško s pestmi nanj.

Ta teden primerilo se je na kolodvoru, da so neki dijaki nemške narodnosti se od nekega izleta pripeljali; bilo jih je 5. Peli so v vagonu med drugim tudi cesarsko himno, na kar so se Lahoni smejali in norčevali; ko pa izstopijo in na prosto pridejo, ščevali so jih sramotno in žaljivo. „Iredentašev je bilo 11 in že so jih hotli tepsti. Pozvali so jih na „korajžo“ male Davide proti velikanom Goljatom. Nek Slovenec, ko je to zapazil, stopi v sredo, rekoč: „bodem pa jaz začel ter bruhne s

pestjo najbližnjega, da je daleč odletel. „Avanti, avanti“ ponavljal je — toda po zajčje pobrali so jo bliskoma. Lokalni listi vedno pisarijo o provokacijah, ako le kje kak Slovenec zauka, zato, ker imajo strah, da bi jim dolgoletni prah s sukenj ne iztepli.

Volitev v državni zbor je zagotovljena gospodu Nabrgoju; posebna nesreča bi bila, ako bi propal, kar ne sme biti in tudi ne bo; „Edinost“ dela povsod. V nedeljo bode shod v Lindavu. Za Istro se dela premalo.

Škoda, da je tudi v Trstu prepír iz gole osobnosti kar mnogo škoduje. Nikdo ne mor sam vsega storiti, pač pa s pomočjo drugih naj bi se vsa stvar spravila v pravi tir in vse bo dobro. V.

Domače novice.

(Naša javna moralnost.) Pod tem naslovom objavil je g. prof. Šuklje 9. t. m. v „Ljubljanskem Listu“ članek, na ktere ga bomo obširneje odgovorili pozneje. Za danes odgovarjamo samo na stavke, ki zadevajo naše članke o g. prof. Šukljeju in dolenski železnici.

Gosp. profesor trdi, da smo krivico delali njegovi časti. Toda pisali smo nepristransko resnico, ki sicer po starem našem pregovoru oči kolje, nismo pa imeli namena žaliti koga časti, dobro vedoč, da si jo žali sam, kdor se v dosego svojega namena poslužuje neresničnih poročil.

Gosp. profesor nam dalje očita, da smo vedoma zamolčali vprašanje, ktero je provzročilo ministrov odgovor. Mi smo poročali o celi avdijenci, kakor se je vršila, o raznih govorih naših poslancev in o odgovoru g. ministerskega predsednika. Mislili smo, da bo že iz tega poročila vsak čitatelj sprevidel in spoznal, da je vse drugo, kar se o tej avdijenci piše, deloma površno in neresnično. Ker menda edini g. prof. Šuklje tega ni sprevidel in se zopet sklicuje na dotično vprašanje, in nam očita, da se niti ne ganemo, da bi ovrgli njegovo trditev, mu odločno povemo:

Vprašanja, je li res g. ministerski predsednik naročil dotična članka o dolenski železnici v „Ljubljanskem Listu“, noben poslanec pri avdijenci do g. ministerskega predsednika ni stavil, toraj tudi grof Taaffe ni odgovoril: „das aber kann ich sagen, dass ich die betreffenden Artikel nicht bestellt habe“. Priča temu so gg.: grof Hohenwart, grof Margheri, Kušar, Murnik, dr. Poklukar, Klun in Pfeifer. Govoril je tako, kakor smo poročali, zato pa o tej zadevi ne bomo več pisali, ampak mirno pričakujemo časa, ko se bomo zamogli pomeriti pred sodnijo.

(Premil. knez in škof dr. Jakob Misija) povrnilo so se danes jutraj ob 5. uri iz Rima v Ljubljano in so se ob 8. uri že prošnjega sprevoda k sv. Jakobu vdeležili. Sprevod sam je bil nenavadno velik, ker se ga je obilno pobožnega ljudstva vdeležilo. Zlasti je bilo dames videti mnogo več moškega spola za križem uvrstene kakor druga leta.

(Važno za trgovce.) Hrv. trg. društvo „Merkur“ v Zagrebu prosilo nas je, da po tem potu gospode principale opozorimo, da se to društvo tudi s posredovanjem namjestbah bavi ter zato lahko vedno trgovske pomočnike različnih strokov, kakor tudi knjigovodje, komptoiriste itd. priporočati more. Ob enem prosijo se gg. trgovci, da vsako spraznjeno mesto čim pred prijavijo, ker je le na ta način mogoče svrhu posredovanja namjestbah popolnoma spolniti.

(Prve češnje) smo videli v soboto in včeraj v Ljubljani. Tri dni prišle so letos prej nego lansko leto.

(Anastazija Zelenca slavnost) se je vršila v soboto v gledališču. Napovedana je bila poprej neka petstoletnica ali kali. Čudno, da ti nemški telovadci nikdar ne hoté z resnico na dan. Naj bi bili rekli, nemškega pesnika grofa Auersperga bomo slavili, nikdo bi jim ne oporekal. A čemu te izgovore in prazne besede? Najmanj pa je potreba za tako po politiki dišečo slavnost hliniti avstrijske ideje, med tem ko so oči obrnjene vse kam drugam. Spiegelberg, ich kenne dir! — Sploh pa vse prav. Doma je Zelenec bil svojim podložnikom tiran, na tujem je pa zlato prostost opeval. Le prašajte stare ljudi okoli njegove domačije. — Nadalje v imenu resnice odločno protestujemo zoper študenta Hauffena počm,

da bi bil Anastazij Zelenec slovenske pesni v nemške prestavljal. Da so mu nektère slovenske, ali ne kakor čeljusta Hauffen, „windische“, pesni dale povod lepim proizvodom, na to smo ponosni. — Slovenskemu vplivu, seveda, se Auersperg ni mogel odtegniti, prestavljal samo pa ni. Našega Preserna učenec in prijatelj je bil, in ta ga gotovo ni naučil samo prestavljati. Toraj tudi gg. v nemškem taboru le dobro premislite, kaj očitno govorite. Vi še Zelenca Auersperga ne poznate.

(Z Vinice) smo prejeli sledeče vrstice: V „Slovincu“ z dné 4. maja št. 100, so nektère občine, v dopisu „Z Dolenskega“ našete, ki so odločno za g. Pfeiferja. Podpisana s tem javita, da je Viniška občina (Viniška županija voli osem volilnih mož) tudi odločno za g. Pfeiferja, čigar kandidaturu bo ona na moč podpirala.

Jurij König, župnik. Peter Malič, župan.

(Svet nori!) misliti moral si je vsak prečitavši v „Slov. Narodu“ sobotni telegram iz Krškega, da je ondi poštar, g. Miha Avsetz, kandidaturu napovedal za državni zbor. Miha Avsetz in pa državni zbor! No, kaj in kdo pa še? Sicer nemški progovor pravi, da komur je Bog dal službo, dal mu je tudi za njo potreben razum, toda takega čudeža pa vendar ni prevečkrat pričakovati. Državni zbor je vendar kraj, kjer se delajo postave, ki naj bi bile narodu na blagor, ki naj ga obvarujejo škode. K temu je pa vendar malo večih študij potrebno, samo denar ali le tudi sama poštena volja ne zadostuje. Čemu naj bi pa tudi človek potem še študiral in se mučil, če bi imel vsak pravico do ravno tiste stopnje v javnosti, kakor učenjak. Ponižnost je tudi lepa čednost!

(Nestanovitno vreme.) Iz Weissenfelsa se nam poroča 9. t. m.: Pri nas je zdaj celi teden dež prav dobro nalival in včeraj se je celo popoldne in celi večer bliskalo in grmelo, da je bilo strah, danes je pa sneg celo dopoldne in še nekaj časa popoldne tako z veseljem šel, da smo ga dobili pol čevlja, se vé, ko bi bil ves obležal, bi ga imeli najmanj poldrugi čevlji. Kot vesten poročevalec moram tudi omeniti, da se je enkrat med tednom vsipala drobna toča, kateri se pravi babje pšeno. Zdaj-le na noč se je pa tako lepo zjasnilo, in solnce tako ljubeznjivo sije, da smemo pričakovati, da bomo jutri zjutraj po zmrznem snegu korake merili. Vidite, v romantičnih krajih nam ne more biti dolgčas, ker imamo vedno dosti spremembe in se nam enoličnosti ni bati.

(Shod društva „Edinost“.) Nad tri tisoč osob prišlo je včeraj na shod, ki ga je društvo „Edinost“ v Lindaru poleg Pazna napravilo. Program je bil obširen in ves od konca do kraja soglasno in z navdušenjem sprejet. Posebno je pa stiskani narod odobral napovedano kandidaturu Viteziča. Ob enem sklenili so pa skupno in vstrajno postopanje proti zatiralcem avstrijskih Slovanov. Shod se je završil se je z navdušenimi „živio“-klici presvitlemu cesarju.

(Slovenski plakati) za bodoče volitve so Celjskim nemčurjem grozni trn v peti! Cesarsko namestništvo v Gradci zapovedalo je plakate v obeh deželnih jezikih nabiti in je takošne tudi po Malem Štajarju razposlalo. Celjski nemčurji so si pa prej ko ne mislili: čemu bodo le slovenski plakati, ter so od slovensko-nemških prvo polovico odstrigli. Taki so!

(„Sloga“), politično društvo na Goriškem, priporoča sledeče kandidate: 1. za kmečke občine v okrajnih glavarstvih Gorica, Tolmin in Sežana gosp. Josipa viteza dr. Tonklija; 2. za kmečke občine v okrajnem glavarstvu Gradiška msgr. dr. Evgena Valussija, prvostolnega prošta v Gorici; za mesta in trge po Goriško-Gradiščanskem grofa Franca Coroninija, deželnega glavarja v Gorici. Za veliko posestvo nimajo še kandidata, razglasil pa se bode tudi ta, kedar se bo stvar dognala.

(Sleparstvo) se že med kmeti širi. Lah Natale M., trd kmet iz Poreškega okraja podal se je predvčeranjem v Poreč, da bi si hlače kupil. Zbral si je lepo pisane, plačati jih je pa hotel s ponarejenim napoleonom. Prijeli so ga.

(Cerkvé) na Goriškem nimajo volilne pravice, ker so liberalci ob svojem času za tako postavu skrbeli.

(Ljudske knjižnice) 9 snopič prišel nam je v roke z vsebino dokončane povesti „Mati in sin.“ Dalje se ondi začena povest iz časov grške ustaje „Sotir“ in pa začetek povesti „grof Ruginski.“

Častiti volilci!

Dvakrat ste me že počastili s svojim zaupanjem pri volitvi v državni zbor. Ako mi naklonite svoje zaupanje tudi pri bodočih volitvah, potezati se hočem za Vaš duševni in gmotni blagor.

Vaše blagestanje naj se povzdigne s tem, da se kmetu — kterege težnje in nadloge, sam kmetovalec, najbolje poznam — zmanjšajo bremenja, da se obroki za vplačevanje zemljišnega davka določijo na tisti čas, kadar ima gospodar dohodke; postava naj se sklene, da se odpiše gruntni davek pri poškodovanju po mrazu, toči in drugih uimih.

Sodnije naj bi izvrševale zapuščinske obravnave, ne pa dragi notarji!

Zabrani naj se prosto ženitovanje!

Odločno bom zahteval, — kakor sem to storil do sedaj pri vsaki priliki, — da se prej ko prej dozida **dolenjska železnica**, za ktera začetna dela je že došlo dovoljenje dotičnemu društvu; **strmine na dolenjskih državnih cestah** naj se odstranijo.

Kmetijska šola naj se napravi kolikor mogoče v sredini Dolenjske!

Mladina naj se odgoja na **narodni podlagi v krščanskem duhu**; v uradnih naj se vendar že enkrat izvede **enakopravnost**.

Z Vami vred zvest presvitlemu cesarju, vnet za vsestransko omiko, iskreno spoštujeva katoliško cerkev in njene zastopnike, najzvestejše prijatelje naroda našega, hočem, kot svetinje naroda, vsikdar ohraniti našemu vernemu ljudstvu.

To so na kratko moja načela, ki bi me vodila tudi v bodoče enako svetlim zvezdam, ki vodijo mornarja po širokem morju, da dospemo v varno luko sreče in ljudskega blagostanja.

V Krškem, 10. majnika 1885.

Viljem Pfeifer,

deželni poslanec, župan in posestnik.

Razne reči.

— V Pragi se je ustanovila, ali vsaj namerava se ustanoviti šola slovanskih in drugih živih jezikov. S pomočjo raznih društev in korporacij je „Pedagogično društvo“ v Pragi že ustanovilo znatno matico in pred kratkim je neznan častitelj njenega predsednika J. L. Maška, kakor se nadejajo, zopet bogato podprl. Poslal je namreč v prospeh omenjene matice zapečaten knjižico iz mestne hranilnice s čudno prošnjo, naj bi letos je še ne odpri.

— Župnik napaden. V Lešnji so v stanovanju napadli trije roparji tamošnjega župnika in ga obesili. Brat župnikovega hlapca, vojak na odpuštu, hotel se je z njim še isti večer posloviti in k sreči je ravno prišel k grozovitem činu. Začel je kričati, napravil velik šum in tudi parkrat je vstrelil proti zlodejem. S tem je privabil druge ljudi, ki so jih vjeli, zvezali in odvedli, da prejmo zaslužen kaznen. Župnika so k sreči pri življenju ohranili, med tem, ko je jeden izmed roparjev že umrl.

— Nekaj o dobrodelnosti prostozidarski. V Pešti živi 86letni profesor Levis, ki je nekda ustanovil prostozidarska društva na Ogerskem, kot berač. Novinarstvo prostozidarsko sicer molediva in ječi, naj bi se usmililo ljudstvo „ubozega starca“, ki pa v kljub temu v najhujši bedi živi, strada in trpi pomanjkanje celó v najpotrebnejših stvareh; kajti „dobredelno“ prebivalstvo ogersko se ne zmenja za moža, ki je vse svoje sile žrtvoval tako „plemeniti“ (?) stvari, noče mu podati svojih darov, da bi „blagemu dobrodelniku“ ne bilo treba ta kratki čas, ki mu je še odmerjen, v lakoti in bedi preživeti. — Tako plačuje prostozidarski svet svojemu očetu. Take črne in nesramne nehvaležnosti bi človek v Afriki ali v avstralskih pustah zastoj iskal.

— Po ameriškansko. Neki pivarnar, ki se je pred kratkim povrnil iz Amerike, namerava baje v Berlinu napraviti pivovarno, iz ktere misli cevi napeljati od pivovih sodov pod zemljo v vsako hišo, koder stanujejo njegovi naročniki, tako da si vsak sam lahko natoči, kadar ga je volja. V cevih bode stroj, s katerim bode pivarnar lahko vedel, koliko piva se bode izpilo, zraven bode pa tudi zamašek, s katerim bode pritok piva lahko ustavil, ako se mu ne bode redno plačevalo.

— Duhovenstvo v Švici. Bazeljska škofija šteje 637 duhovnikov; vrhovni pastir je premil. škof Lachart; Kurska ima 332 duhovnov s škofom Rampa; St. Galenska 203 duhovne, škof Egger; v Sittenski škofiji je pod škofom Zardinierom 205 duhovnov; v Tessinskem kantonu 310 duhovnov, ki jih vladata Milanski in Komski škof. Vsega skupaj je 2030 svetovnih duhovnikov. Redovnikov

pa je 432 in to: 145 benediktincev, 183 kapucinov, 41 bernardijanov, 40 redovnih kanonikov, 12 frančiškanov in 11 kartuzijancev.

— Čast. oo. iz reda sv. Frančiška, ktere so iz Fulde prognali, so ustanovili tri misijske postaje v severni Ameriki. V zadnjem mestu so se ustanovili še le pred devetimi leti in imeli so le bomo kočico in komaj dvanajstotico katoličanov, da so jo oskrbovali. Danes pa imajo tukaj veliko cerkev, prostoren samostan, v katerem je že 40 redovnikov, hišo za sestre redovnice in župnijsko šolo, ktero obiskuje 140 otrok. Toraj morajo imeti tudi primerno več katoličanov.

Telegrami.

Dunaj, 11. maja. Presvitla cesarica s princeso Valerijo je dospela tu sem. Na kolodvoru v Pencingu pričakoval ju je presvitli cesar.

London, 10. maja. Osman Digma podal se je s svojimi ljudmi v Berber, Berberski emir pa v Kartum po pomoč, s ktero hoče Angleže pobiti.

London, 11. maja. „Daily news“ poroča; Hartington bo danes v spodnji zbornici zagotovil, da Angleži ne bodo šli v Kartum. Popolna uravnava meje Afganistanove je zagotovljena in sicer tako, da Afganski emir na svoji časti ničesar ne izgubi. Angleške vojne zapusté kmalo Sudan.

Vabilo

k občenemu zboru
društva „Narodni dom“,

ki bode dné 26. maja t. l. ob 6. uri zvečer v
dvorani Ljubljanske čitalnice.

Program:

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Volitve:
a) upravnega odbora.
b) nadzorovalnega odbora.
5. Nasveti posameznih členov.

V Ljubljani, dné 11. maja 1885.

Za upravni odbor društva „Narodni dom“:

Dr. Alfonz Moše,
predsednik.

Ivan Hribar,
tajnik.

Umrli so:

6. maja. Marija Pfeifferer, odvetnikova žena, 48 let, Križevniški trg št. 8, oslabljenje. — Amalija Cariniani, zasebnica, 80 let, Mestni trg št. 17, kap.

Tuji.

9. maja.

Pri **Matiču**: Pfeifferer, e. k. nadporočnik, z Dunaja. — Knecht, Löwy, Malluek, Rukel, Schreiber, trgovci, z Dunaja. — Ljudevit Beck, e. k. stotnik, z družino, iz Zadra. — A. Jelene, e. k. sodn. svetnik, iz Gospiča. — Urša Arko, zasebnica, iz Ribnice. — Janez Muhič, e. k. pristav, iz Kočevja. — Janez Šapla, iz Ajdovščine. — Gabrijel Jelovšek, trgovec, z Vrhnike.

Pri **Južnem kolodvoru**: O. Schuehard, vrtnar. — J. Rossi, lesni trgovec, iz Trsta.

Pri **Avstrijskemu caru**: Spazzapan, konjski kupee, iz Gorice.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 9 gl. 24 kr., — domača 7 gl. 42 kr. — Rž 6 gl. 60 kr. — Ječmen 5 gl. 94 kr. — Ajda 5 gl. 78 kr. — Proso 6 gl. 60 kr. — Turšica 5 gld. 78 kr. — Oves 4 gl. 12 kr.

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 43 gl., Rio 44, St. Domingo 56, Portorico 75, Cejlon 66—125, biserna 90, Java 57, Mokka 87—100.

Sladkor po 22.25—27.50 gld.

Dišave: poper 89 gl., žbice 68.

Južno sadje: dateljni 23, fige iz Kalamate 15, iz Smirne 25, rozine 14, pomorance 2.50, limone 2 za vsak zaboj, rožiči 6, mandeljni 76.

Olje: laško 65—95 gl., albansko 41—48, dalmatinsko 43, angleško 31, petrolej 9.60.

Kože: juhtovina 260, podplatje 140—160, teletnina 357—616, jagnječi kožuhi sto komadov 70, zajčje sto komadov 24 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 112, isterska 110.

Bombaž: ameriškanski 75, indiški 47.

Ječice po 25—28 gl.

Mast: maslo 95—100, angleška 50.50, ogerska 59, špeh 51.50.

Žito: pšenica ruska 9—9.50, laška 9.25, koruza 6.25, rž 7, oves 9, fižol 10, grah 11—15, riž laški 14—21, indiški 12.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

11. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 40 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 80 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	854 „ — „
Kreditne akcije	288 „ 25 „
London	124 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 86 „
Ces. cekini	5 „ 86 „
Nemške marke	61 „ 05 „

Od 9. maja.

Ogerska zlata renta 4%	96 gl. 20 kr.
„ papirna renta 5%	91 „ 30 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 100 „ 75 „
„ Ländlerbanke	97 „ 80 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	564 „ — „
„ državne železnice	299 „ 80 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	214 „ — „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 „ 50 „
4% „ „ 1860	500 „ 138 „ 80 „
Državne „ srečke iz l. 1864	100 „ 170 „ 25 „
„ „ „ 1864	50 „ 169 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ 25 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 25 „

Št. 7269

Razglas.

(2)

Izvrševaje ukaz vis. c. k. deželnega predsedstva z dné 24. aprila t. l., št. 902 Pr., in opiraje se na §. 25 volilnega reda za državni zbor se javno naznanja, da je imenik volilcev za volitev enega državnega poslanca, ki ga ima mesto Ljubljana dné 2. junija t. l. izvoliti,

od 9. do vštetega 16. dné t. m.

v magistratnem ekspeditu razporežen za splošno pregledovanje.

Ugovor zoper ta zapisnik, bodi si, da je vanj kdo za volitev neopravičen upisan, ali da je izpuščen kdo, ki ima volilno pravico, morajo vložiti se najpozneje do zadnjega gori določenega t. j. 16. dné t. m.

Ugovori po preteku tega dné vloženi, se bodo zavrnilo kakor prekasni.

Volilne izkaznice se bodo volilcem o pravem času poslale; ko bi pa kateri volilec izkaznice iz katerega koli vzroka vsaj 24 ur pred volitvenem dnem ne dobil, naj se oglasi zanjo pri podpisnem uradu.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 8. maja. 1885.

Vončina, namestnik župana.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani
je dobiti:

DUHOVNO
PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovcem in mašnikom

spisal

Anton Zupančič,
profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika)
stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti, brevijar, sv. maša) velja 95 kr., po pošti 1 gl. 5 kr.

Dva zvezka še izideta.

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal in ima v zalogi sledeče (7)

knjige in knjižice
za ljudske šole in učitelje:

- a) Praktično metodiko cena — gl. 80 kr.
- b) Prvi poduk „ — „ 60 „
- c) Fiziko in kemijo „ — „ 60 „
- d) Prirodopis „ — „ 56 „
- e) Zemljepis „ — „ 26 „
- f) Geometrijo „ — „ 24 „
- g) Malo fiziko „ — „ 23 „
- h) Domovinoslovje „ — „ 20 „
- i) Pripovedi iz zgod. Stajerske „ — „ 6 „
- j) Opis krškega okraj. glav. „ — „ 30 „
- k) Zgodovina Staj. Slovencev „ 1 „ 20 „

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisane in risane, mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid Krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.